„GAZETA“ iese în fie-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 cor. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineacă 8 fr. pe an.

Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brasov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât si inserţiunile sunt a se plăti înainte.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURĬ:
In Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner,, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).

PREŢUL INSERŢIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ

Nr. 45. — Braşov, Miercurĭ 26 Februarie (11 Martie). — 1903.

Probleme economice.

IV.

In articolele anterióre am arătat rolul şi misiunea mare, pe care o au băncile nóstre asupra desvoltărei economiei naţionale a poporului nostru, şi care rol a fost până acum, în resumat, unilateral şi mai mult pasiv decât activ. Intre altele am arătat, că numai în Ţéra Oltului funcţionéză actualmente 7—8 băncĭ românescĭ şi altele sunt în perspectivă de a se înfiinţa din nou, fără sĕ se simtă nicĭ o mişcare socială şi economică pe orĭ şi care teren în urma lor — dér ca consecinţă vedem emigraţiunea din ce în ce mai mare în România şi — fenomen nou, — în America.

Acum vom continua studiul nostru spre a arăta, ce ar fi de făcut. şi ce se póte face — pentru remediarea nevoilor, de care sufere ţĕranul nostru şi economia naţională locală, şi decă emigraţiunea, fie în România, fie în America, este necesară orĭ ba? Au trecut timpurile acele, unde numai cei certaţĭ cu justiţia şi bunele moravurĭ de la noi treceau în România, ca şi cele unde fie-care om, de ceva caracter independent şi intreprinḑĕtor, trecea munţii, pentru a-şĭ continua acolo studiile, séu a-şĭ găsi aplicaţiune onorabilă în ramura şi specialitatea sa, pe care, cu una cu două nu o putea găsi aşa de uşor în patrie.

Nu că dór am fi în principiu contra ducerei în România şi cunóscerea de aprópe a tinerimei nóstre cu raporturile sociale, culturale, politice şi economice de acolo. Din contră, dorim acésta cât mai mult şi — după vorba d-lui Iorga — ar fi de dorit, ca tinerii noştri universitarĭ sĕ trécă pe un an doi sĕ studieze la universităţile române: limba istoria cu obiceiurile şi aşeḑĕmintele poporului, înainte de a păşi în viéţa publică, cum fac bunăóră şi Saşii cu studenţii lor, pe carĭ nicĭ un guvern maghiar nu-i va puté împiedeca de a studia şi pe la universitățĭ germane: Dér s'au schimbat relaţiile sociale fórte mult şi în România, deórece aḑĭ România se plânge de plaga funcţionarismului, căcĭ nu'şĭ mai póte căpĕtui nicĭ ea pe propriiĭ ei fii şi cetăţenĭ. Decĭ vom ave datoria sĕ nu-i ţinem pe fiiĭ noştri acasă în patrie, fie că au studiat la noi, orĭ în strĕinătate, fie că au studiat la universităţile din România, şi sĕ le găsim ocupaţiune şi aplicaţiune cât mai des în serviciul şi folosul poporului nostru.

Vom căuta prin urmare, carĭ ramure de producţiune naţionale ar fi de desvoltat, şi unde s'ar puté aplica elementele nóstre cu ceva carte, ca şi braţele supranumĕrare, carĭ aḑĭ emigréză.

Ca tip — vom lua două comitate învecinate, unul pur românesc, *Făgăraşul*, şi altul mixt, *Braşovul*, unde însĕ Saşii cu instituţiile lor sunt elementul dirigent şi cel mai influent. Vom lua în de-aprópe cercetare ramurile principale de producţiune, agricultura şi în special situaţia ei la mica proprietate, după ce proprietate mare în ele mai că nu esistă, afară de câteva curţĭ erariale la Făgăraş şi pădurĭ şi câteva ale oraşului Braşov în satele ce s'au ţinut de domeniul Branului şi cu pădurĭ. In acésta ne vom mărgini la ramurile principale de producţiune agricolă, divisiunea proprietăţii şi învestirea ei cu arăturĭ, fênaţe, păşunĭ, pădurĭ, grădinĭ (viile lipsesc şi în unul şi în celălalt), apoi vite, stupĭ etc.

Raporturile geologice, fisice şi climaterice ale acestor două comitate sunt analóge, după ce sunt aşedate pe şesurĭ întinse, încunjurate de munţĭ uriaşĭ pe laturea de sud a ţĕrei, şi Oltul le atinge pe întrega laturе de nord. Cu tóte aceste sunt unele deosebirĭ între ele. Terenul Ţĕrei Oltului este mai bun în calitate, decât cel din Ţéra Bârsei, unde petrişul se află la 30—50 cm. adêncime în subsol; apoi clima Ţĕrei Bârsei este mai rece şi mai aspră, decât cea de la Făgăraş, dovadă că sĕmĕnăturile de tómnă făcute în acelaşĭ timp, vin cu 2—3 sĕptĕmânĭ mai târdiu la cócere şi secere, — şi sunt mare parte secerate *de Oltenĭ*, după ce aceia şĭ-au strins recoltele lor de pe câmp. Causa, pe lângă situaţiunea mai înaltă, sunt nisce curenţĭ puternicĭ din 3 părţĭ: de sud Pétra Craiului, de nord-vest Valea Oltului şi nord-vest Crivețul de la muntele Nemere din Treiscaune, carĭ la Făgăraş nu se simt,—şi produc rĕcelĭ, de întârḑie vegetaţia în desvoltarea ei, şi uneorĭ o compromit cu totul prin îngheţurile târḑii şi bruma timpurie, uneorĭ şi prin grindina colosală.

Şesul Ţĕrei Oltului este mai bine populat şi preserat cu sate şi numĕróse gârle şi părae de munte îl traverséză ca pe o măiestră grădină, pe când Ţéra Bârsei are relativ puţine sate, şi tot sate marĭ cu popolaţiune numĕrósă, din care jumĕtate elementul românesc trăesce din comerciu şi industrie, orĭ din vecina Românie îşĭ au esistenţa lor.

Deşi suprafaţa lor totală diferă încâtva, Făgăraşul are în total 423,035 jug. cadastralĭ, Braşovul 260,314 jugĕre cadastralĭ, totuşĭ populaţiunea este aprópe egală: Făgăraşul are 84,571 locuitorĭ, comitatul Braşov 83,929 locuitorĭ, la care cifră contribue mult şi oraşul Braşov şi armata numĕrósă, care la Făgăraş aprópe lipsesce.

Populaţiunea Făgăraşului are pentru a ei hrană mai mult pămênt disponibil de cultură, ér pălmaşii, ḑilerii, carĭ trăiesc esclusiv după munca mânilor lor la Făgaraş fac numai 11% din populaţiune, în com. Hunedórei 9,21%, Caraş-Severin 7,44% pe când în scaunele mixte şi unguresci pure ocupă un procent mai mare în Têrnava-mare 20,37%, Treiscaune 37%, Şopron 34%. Sub un jugĕr proprietate se află în comitatul Braşovului 1168 economii, pe când în al Făgăraşului 597.

Demonstraţia din Budapesta.

Demonstraţia, ce partidul independist a aranjat'o Dumineca în Budapesta în contra proiectelor militare, n'a succes după cum se vestise înainte cu mare alaiŭ în pressa kossuthistă. Socialiştii au zădărnicit meetingul de protestare, aşa că domnii kossuthiştĭ n'au putut sĕ ţină nicĭ discursurĭ, nicĭ sĕ facă a-se vota moţiunĭ, după cum se proiectase.

Pe la órele 1½ cam trei mii de socialiştĭ ocupară terenul din. faţa nouei clădirĭ a parlamentului. Independiştii erau abia 2—300 la numĕr, dér şi aceştia împrăsciaţĭ şi neorganisaţĭ, căcĭ grosul, massa cea mare era sĕ soséscă numai la órele 3. Socialiştii au manevrat escelent. Deja înainte de a sosi pe teren, ei îşĭ ascunseră pancartele şi aprópe nevĕḑuţĭ se amestecară printre independiştĭ. Aceştia numai atuncĭ observară păcăléla, când drept ecou la intonarea „Himnus“-ului auḑiră „Marseilesa“ muncitorilor cântată de mii de ómenĭ, şi cântarea lor înăbuşi cu totul glasurile slabe ale independiştilor. Nu mai putea fi vorbă de adunare, căcĭ socialiştii ridicară pe umerĭ pe conducĕtorii lor, ér când deputaţii Hollo şi Lovaszy îi ameninţară, un sgomot teribil isbucni, huiduelĭ şi înjurăturĭ straşnice, ér la urmă o straşnică încăerare, prăjina unui steag de al independiştilor fù ruptă şi conducĕtorul socialiştilor ocupà victorios tribuna destinată oratorilor.

Vĕḑênd independiştii, că nu e de glumă şi că au s'o păţéscă rĕu, s'au retras cu buzele umflate în strada Constituţiei, unde câţĭ-va din ei ţinură micĭ discursurĭ, dér nu pentru a protesta contra proiectelor, ci pentru a îndemna mica tabĕră la răbdare şi — plecare. Poliţia n'a conces ca independiştii sĕ citéscă moţiunea ce o aveau gata, căcĭ nu acesta era locul ce l'au fixat în program ca teren de întrunire spre acest scop.

Intr'aceea pe terenul dinaintea stradei Constituţiei începù a-se aduna popor, care se spori şi cu cei 700 studenţĭ universitarĭ, ce veniseră şi ei. Erau cam 2—3000 de ómenĭ, — şi fiind-că nu mai puteau ţiné meeting, au plecat sĕ manifesteze pe strade. Convoiul era condus de vr'o 8 deputaţĭ din stânga estremă, între carĭ şi Ugron. Trecură prin bulevardul Vaţului, prin stradile Andrassy, Erzsebet şi Kerepesi şi dinaintea tuturor caselor unde nu erau arborate stégurĭ, au demonstrat cu strigărĭ de „Abzug“. Acésta o făcură şi dinaintea Teatrului naţional şi Casinei

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Din prag.

De G. Todică.

(Fine).

Dér supraorganisme, carĭ duc reminiscenţe bogate de ură, invidie, de sentimente egoiste şi aprópe nicĭ o raḑă de credinţă, de speranţă, de iubire, aprópe nicĭ o raḑă de idei înălţătóre? Evident, că vor trebui sĕ trécă prin multe esperienţe amare, până vor ajunge în situaţii mai clare, mai senine, mai fericite.

Celebrul medium american *Jackson Davis* povestesce următorul cas:

„Fetiţa unei familii bine cunoscute şĭ-a pierdut pe mamă-sa deja în etate fragedă. Era băiată fermecătóre şi aşa ḑicênd sufletul întregei familii. Cu tóte aceste, iubirea ce o avuse faţă de mamă-sa s'a continuat şi după mórtea aceleia, căcĭ gingaşa fiinţă prin rugăciunĭ ferbinţĭ cerca sĕ susţină contactul cu rĕposata, ca astfel cel puţin sufletesce sĕ se apropie de mamă-sa dorită.

Se desvolta, se desvolta, dér acéstă desvoltare era mai mult eterică. O îngrija o fostă pretină de a mamei sale, şi când o lua lângă sine sĕ o desmierde, fetiţa tot-déuna o ruga sĕ-i povestéscă ceva de mamă-sa. După terminarea povestirilor băiata se cerea în odaia, unde atîrna portretul mamei sale, zăcea óre de-a rêndul pe canapeaua, de unde privea portretul şi nu-şĭ lua ochii de fel de pe el.

Şi astfel se desvolta copila, ofilindu-se tot-odată; crescênd mai mult sub raportul spiritual, decât sub cel trupesc; întărindu-se mai mult în pricepere, decât în trup. Era delicată, aprópe diafană, trupu-i părea mai mult un vas sfărmicios, ascunḑênd sufletul.

Ofilirea progresa galopând. Fata căḑù la pat. Rudeniile şi cunoscuţii o veghiau cu nespusă iubire, căcĭ îi prevedeau cu lacrimile în ochĭ obştescul sfîrşit. Bruma morţii surprinse calicele flórei ofilite, în care abia se mai resfrângeau câte-va raḑe solare. Pieptu-i abia salta din când în când, ba şi atunci între mişcărĭ spasmodice.

— Mai cunosci-mĕ, scumpa mea, întrebà cu glas îndurerat acea fiinţă, care înlocuise pe mama ei. Băiata nu dădù nicĭ un rĕspuns. De-odată sĕ zărì în trăsăturile incolore ale muribundei, raḑele luminóse ale unei luminĭ neesplicate. Genele i-s'au ridicat, buzęle i-se deschiseră, ér palidele mânĭ s'au întins gata de îmbrăţişare fierbinte. Privirea pĕtrunḑĕtóre a ochilor era aţîntită spre ceriŭ.

— *„Mamă!“* — strigà dênsa cu voce pĕtrunsă de bucurie nevisată, ceréscă. Un zimbet de fericire,... şi viéţa trupéscă i-se stinse.“

Mai remarcăm, din multele casurĭ instructive manifestarea post-mortală a lui *Samuil Philipp*, obţinută într'o şedinţă a *„Societăţii spiritiste“* din Paris. Philipp a trebuit sĕ înregistreze în decursul vieţii pămêntescĭ multe durerĭ şi suferinţe, provenite tocmai de la cei ce-l încunjurau. Desperarea nu i-a cuprins însĕ inima şi nĕcasurile i-au accelerat, cel mult, procesul de lămurire a individualităţii.

Intrebare: Avênd în vedere constituirea nóstră şi stima, ce am simţit'o tot-déuna faţă de persóna şi traiul exemplar al tĕu: te rugăm a ne avisa, că în ce chip ţi-s'a îndeplinit trecerea din viéţa trupéscă în cea spirituală, şi ce situaţie ai acum în lumea de dincolo?

Rĕspuns: „Cu plăcere. Avisul nu va fi numai pentru voi de folos, ci şi pentru mine.

Deşi în decursul ultimei bóle am suferit multe durerĭ, totuşĭ nu am avut agonie mortală. Mórtea mĭ-a venit, ca un vis, fără nicĭ o sdruncinare, fără nicĭ o luptă. De vreme ce nu aveam nicĭ o témă de transformarea iminentă, nu mĕ ţineam morţiş de viéţă: nu mai rĕmânea nicĭ un motiv pentru luptă. Despărţirea a urmat neted: fără nicĭ o sforţare, fără nicĭ o durere, fără sĕ simţesc nimic.

„Nu sciu cât a durat acel somn, dér a fost scurt. Trezirea liniştită era tocmai contrară trezirilor obicinuite, anterióre. Mĕ bucuram, că nu mai simţesc nicĭ o durere. Voiam sĕ mĕ ridic şi sĕ plec, dér mĕ reţinea o înţepenire curiósă, nespus de plăcută. Mĕ lăsai niţel în prada ei, fără a sci, că m'am despărţit deja de trup.

naţionale, unde mai ales demonstraţia luă proporţii marĭ, fiind-că demonstranţii vĕdură în ferestrile din etagiu pe conţii Andrassy Iuliu şi Teodor, Nicolae Eszterházy, Emeric Szechenyi şi Paul Semsey. Când códa convoiului a ajuns dinaintea c asei regelui şi a palatului archiducesei Clotilda, demostraţia se repetă, şi *câţi-va bolovani sburară asupra palatului archiducesei Clotilda, spărgênd două vitrine mari.* Tóte ferestrile casarmei din cartierul I. erau pline de soldaţi consignaţĭ.

In strada Kötö convoiul numĕra 10—15,000 de ómenĭ. Aicĭ au scos pietrile din pavagiu şi numai decât începură sĕ opereze cu ele, spărgênd între altele un giamlic scump de la cafenéua Kreisz şi numĕróse ferestri de la cafenéua Varay. Cei mai activĭ au fost purtătorii de stégurĭ, carĭ întorcênd prăjina stégurilor, au spart cu ele ferestrile în mod vandalic. Tot aicĭ au spart cele 22 ferestri ale Bursei. Dintr'o ferestră priviau scenele acestea deputaţii liberalĭ Bolgar şi Kubinyi. Demonstranţii vĕdêndu-i, au aruncat cu pietri asupra casei.

Vĕdênd că nu e de glumă, intervenirĕ poliţiştii călărĭ şi făcură mai multe arestărĭ. Convoiul fù spart şi se risipi pe diferitele strade, unde însĕ tot nu s'au astîmpĕrat, căcĭ multe ferestri cădură victimă a furiei cu care demonstraţii dădeau espresie „indignaţiunei“ lor contra proiectelor militare. S'au întîmplat şi câte-va bătăĭ şi rănirĭ, ca astfel sĕ se încoroneze „marea manifestaţie“ de care atât de mult vorbiserĕ şi scriseserĕ cei cu „pretensiunile naţionale“ faţă de armată.

Unificarea limbei literare române.

D-l Titu *Maiorescu* a adresat preşedintelui Asociaţiunei pentru literatura română şi cultura poporului român, în cestiunea unificăriĭ limbei şi ortografiei române, următórea scrisóre, ce o publică „Transilvania“ din Sibiiu:

Bucurescĭ, 31 Ian. 1903.

Mult stimate domnule president!

Nu vĕ miraţĭ, vĕ rog, de întârdierea rĕspunsului la întrebările ce mi-le faceţĭ prin scrisórea de la 6 Ianuarie în privinţa unificăriĭ ortografiei şi a limbei literare la d-vóstrĕ. Voiam sĕ-mĭ dau mai întâiŭ sémă de lucrarea analógă ce o putem ascepta de la Academia Română la noi.

1. E speranţă, că peste 5 anĭ sĕ fie terminat noul dicţionar academic, menit a înlocui fantastica încercare Laurianu-Maxim şi problematicul început Hasdeu. Noul dicţionar, adunând tot materialul popular şi reînviând limba chronicarilor, va deveni de la sine povăţuitorul d-vóstrĕ ca şi al nostru, şi va contribui întru câtva la rectificarea şi împrospătarea limbei literare comune.

2. Ortografia d-vóstră cred că trebue sĕ fie ortografia academiei române. Acéstă ortografie modificată la 1880 după un raport al subscrisului, oportun pe atuncĭ ca transiţie de la etimologismul Ciparian la fonetismul cerut de filologiĭ modernĭ, se cuvine sĕ fie din nou modificată pentru a se apropia mai mult de fonetismul celor mai multe reviste şi diare din România de astădĭ. Póte că chiar în sesiunea generală a academiei din Martie a. c. vom lua unii din noi iniţiativa în înţelesul arătat; şi décă nu acum, de sigur în decursul celor două sesiunĭ următóre, pentru-ca — la punerea sub tipar a noului dicţionar — ortografia academică sĕ fie mai apropiată de aceeaa majorităţii scriitorilor noştri.

Părerea mea este aşa-dér ca asociaţiunea d-vóstră sĕ se identifice în hotăririle sale limbistice şi ortografice cu Academia română, şi până la nouĕle hotărîrĭ academice, sĕ pregătéscă terenul prin scrierĭ şi discuţiĭ asupra acestor materii precum le-aţĭ şi început.

Principiul este şi rĕmâne: deplină comunitate a limbei literare şi a scrierii între d-vóstră şi noi.

Primiţĭ vĕ rog domnule president, încredinţarea celei mai deosebite stime.

T. Maiorescu.

SCIRILE DILEI.

— 25 Februarie v.

Archiducele Francisc Ferdinand, după cum se scrie a fost dinstins din partea Papei cu ordinul *Isus Christos*, cel mai înalt ordin al sf. scaun. De când cu decorarea lui Bismarck, acest ordin nu s'a acordat nimĕnui până acum.

Sinod episcopesc. Astădĭ, Marţĭ, se ţine în Budapesta sinodul episcopesc al bisericei române ortodoxe. Punctul cel mai însemnat din lucrările sinodului va fi esaminarea canonică a alegerii de episcop în Arad. Fiind-că contra denumirei alesului episcop Ioan I. *Papp* nu există nicĭ o pedecă canonică; se crede, că întărirea prea înaltă va urma încă până când Maiestatea Sa petrece în Budapesta.

Aniversarea de 70 de anĭ a d-lui D. A. Sturdza. Astădĭ, Marţĭ, 25 Febr. v. va avé loc la $7\frac{1}{2}$ óre séra banchetul dat în Teatrul Naţional din Bucurescĭ în onórea actualului ministru-preşedinte român Dim. A. Sturdza din incidentul jubileului sĕu de 70 anĭ. La acest banchet vor lua parte membrii fruntaşĭ ai partidului naţional-liberal din tótă ţera. Se va oferi d-lui Sturdza cu acéstă ocasiune o statuetă în bronz, representând „Vigilenţa“, ucrată de un distins sculptor frances.

Românii bucovinenĭ şi mórtea lui Rieger. Din incidentul morţii lui Dr. Francisc Rieger, d-l baron Eudoxiu Hurmuzachi a espedat, în numele dirigenţei partidelor române din Bucovina următórea telegramă la adresa fiiului lui Rieger, d-l profesor universitar br. Rieger:

„Dirigenţa partidelor române din Bucovina îşi esprimă cea mai profundă condolenţă din incidentul morţii marelui bărbat de stat austriac, al părintelui Domniei Vóstre, care în decursul întregei sale activităţĭ politice, susţinênd ideia de stat austriacă, a observat purure faţă de justele nóstre pretensiunĭ naţionale dreptate şi atenţie binevoitóre. Onóre memoriei lui, pace fie-i în mormênt. Pentru dirigenţa partidelor române din Bucovina, presidentul: *Baron Eudoxiu Hurmuzachi.*

Mórtea unui ex-ministru ungar. Erĭ, în 9 Martie, a repausat în Budapesta fostul ministrul preşedinte Stefan *Bittó*, în etate de 81 anĭ. S'a născut la 1822 în Sarosfa (Pojun). Tatăl sĕu fusese vicespan. In etate de 25 anĭ a fost ales deputat. A luat parte la revoluţie, după care a fugit în Turcia. Intorcêndu-se acasă la 1861 fù ales deputat, aparţinênd partidului lui Deak. De la 1869—1881 a fost vicepreşedinte al dietei, la 1870 ministru de justiţie în cabinetul Lónyai, după căderea căruia fu ales preşedinte al dietei. Cădênd cabinetul Szlavy, fù însărcinat Bitto cu formarea cabinetului care însĕ avù fórte scurtă durată. După fusiunea deakiştilor cu tiszaiştii (1875) Bittó trecù în oposiţie. La proxima alegere, Tisza l'a trântit şi de atuncĭ a trăit retras până la 1899, când fu numit în camera magnaţilor.

„Cea mai frumósă limbă.“ D-l B. *Lippenz* unul din cei mai marĭ pedagogĭ americanĭ a trimis ministeriului român de instrucţiune o scrisórea, drept rĕspuns la abecedarele şi cărţile de cetire, pe carĭ i-le-a trimis ministeriul acum de curênd. D-l Lippenz constată progresele marĭ pedagogice, ce s'au realisat în România, şi revenind la limba română dice: „N'am fost mai puţin isbit de frumseţa alésă a acestei limbĭ românescĭ, *una din cele mai frumóse limbĭ ce se vorbesc pe pămênt.* Fără gramatică şi fără dicţionar am reuşit sĕ traduc aprópe o treime din cărţile pe carĭ le-am primit... In luna Martie voiŭ ţine o conferenţă în biblioteca „Uniunei literare“ şi voiŭ alege ca subiect: România şi sistemul sĕu de instrucţiune“.

Şovinism în şcólă. Elevii gimnasiului unguresc din Szarvas s'au molipsit şi ei de gărgăunii şovinismului. Graţie tărâboiului ce-l fac kossuthiştii contra armatei, acei elevĭ s'au pus sĕ facă şi ei politică — patriotico-şovinistă. Ei au trimis o adresă de aderenţă şi încuragiare celor ce luptă contra unităţii armatei, pe care o numesc „o imposibilitate politică“, „poporaţiune sdrenţósă“. Nu cumve Wlassics ministrul instrucţiunei, va felicita corpul didactic din Szarvas pentru „patriotica“ educaţie ce o dă elevilor?

Dewett—şef al revoluţiunei macedonene? O scire curiósă vine din Sofia. Generalul bur *Christian Dewett*, eroul rĕsboiului sud-african, va veni la Sofia, pentru a se înţelege cu şefii revoluţionarĭ asupra insurecţiunei generale ce se prepară în Macedonia. Comitetele macedonene, din întreg principatul bulgar, prepară lui *Dewett* o primire triumfală. Se vorbesce cu persistenţă, în cercurile iniţiate, că Dewett vine în Balcanĭ, pentru a lua comanda bandelor revoluţionare din Macedonia. — Orĭ cât de neverosimilă ar păré acéstă scire, ea merită totuşĭ sĕ fie înregistrată, cu atât mai mult, când se ţine în sémă coincidenţa confirmărei ei din Bruxelles. E probabil, că şefii bandelor au făcut apel la Dewett: rĕmâne numai sĕ se dovedéscă, că acesta a primit.

Promoţiune. La universitatea din Clujiŭ Sâmbătă în 7 l. c. d-l Victor *Moldovanu*, cand. de adv. a fost promovat la gradul de doctor în sciinţele juridice. — Dênsul este fiiul protopopului tractului Cătina.

Aniversara de 600 a nascerii poetului *Petrarca* se va serba anul viitor în Italia cu mare pompă sub protectoratul regelui Victor Emanuel şi pe lângă participarea scriitorilor literarĭ esternĭ.

Testamentul împĕrătesei Eugenia. Din Paris se telegrafézá, că fosta împĕrătésă *Eugenia*, înainte de plecarea ei în sudul Franciei şi-a făcut testamentul, lăsând prinţului *Victor Napoleon* o rentă de 30,000 francĭ şi domeniul împĕrătesc Farnborough cu tóte suvenirile familiei Napoleon, aflătóre pe el. Domeniile spaniole se vor împărţi între nepoţii împĕrătesei.

Rĕsbunarea unui gendarm. In comuna rutenéscă Cernavca s'a petrecut în diua de 1 Martie următórea întêmplare: Era Duminecă şi ţĕranii erau adunaţĭ înaintea cârciumei şi jucau. De-odată vine pe acolo sergentul de gendarmĭ Oberhofer cu nevastă-sa. Iuon Kobasku, un lucrător de 26 anĭ însurat şi tată a doi copii stătea în mijlocul drumului. Sergentul îi strigă lui Kobasku: *Na bik* (Dă-te din drum). Alţĭ ţĕranĭ, carĭ audiseră acésta, îi strigară lui Kobasku: Nu feri Ioane. că d. sergent nu e în serviciu şi nu póte sĕ-ţĭ facă nimica. Kobasku n'a ferit. — Atuncĭ sergentul se întórce la casarmă şi se îmbracă, ca de serviciu luându-şĭ arma. Kobasku era încă tot în mijlocul drumului şi era cam chirchilit: „Sĕ te vĕd — dise gendarmul — décă nicĭ acum nu te vei da la o parte?“ — Kobasku n'a ferit nicĭ acuma. Atuncĭ Oberhofer îl străpunse cu baioneta drept în inimă. Poporul s'a înfuriat grozav contra gendarmilor, aşa că au trebuit sĕ céră întărire.

Scandal la un esamen de maturitate. Jupânul Lezer Buchbinder din Cernăuţĭ, avea un puiŭ la gimnasiul I. de stat din Cernăuţĭ, care ajunsese până în clasa VIII. Profesorul de limba grécă Skobielski era dator lui Lezer cu o sumă óre-care. Pe basa acésta s'a dus Lezer la profesor, sĕ-i dea fiului sĕu înainte de esamen tesa din limba grécă. Profesorul a cedat, însĕ nenorocirea lui, cacĭ ovreul s'a lăudat pe la alţii, că a căpătat tesa înainte. Din pricina asta s'a suspendat anul trecut esamenul de maturitate, ér profesorul a fost dat în judecată şi procesul lui abia acum s'a sfirşit prin achitare.

Băieţĭ sfăşiaţĭ de porcĭ. In comuna Szamos-Ujlak înainte cu vr'o două sĕptĕmânĭ un câne ce vagabonda pe hotar a muşcat câţi-va porcĭ. Porcarii au alungat cânele, fără sĕ dea atenţiune deosebită întêmplării. Vinerea trecută însĕ câţi-va porcĭ din turmă erau fórte turbulenţĭ şi mereu se năpustiau asupra celoralţĭ. Porcarii credênd, că iritaţia lor provine din presimţirea vre-unei furtune, au mânat în sat turma cu mult înainte de vreme. In sat porcii s'au năpustit asupra câtorva copilaşĭ carĭ se jucau în stradă şi pe trei din ei i-au sfăşiat oribil. La ţipetele copilaşilor au alergat ómenii şi împreună cu porcarii au isbutit sĕ scape copilaşii din gura porcilor. Fiind de tot suspectă sĕlbătăcirea subită a porcilor, stăpânii lor au chemat pe veterinarul, care a consta-

---

„Observai pe soţia mea, că îngenunchiază înaintea patului, şi mai remarcai şi pe câţi-va cunoscuţĭ. Lucrul acesta îmĭ stêrni ideea, că dênşii mĕ consideră mort. Voiam sĕ-i conving, că ei sunt în eróre, dér nu puteam grăi cu voce înaltă, din ceea-ce deduceam că visez. In acéstă presupunere mĕ întăria şi împrejurarea, că mĕ simţiam în societatea mai multor indivizĭ iubiţĭ, pe carĭ îi sciam deja morţĭ, şi a câtor-va necunoscuţĭ, carĭ evident adastau trezirea mea.

„Acéstă situaţie oscila între veghiare şi vis. Acuşĭ veniam la consciinţă, acuşĭ recădeam în nesimţire. Dér în decursul acestei stărĭ, puterea-mĭ intelectuală începù sĕ se înseninéze. Lumina, ce o întrezăriam până acuma aşa dicênd ca prin céţă, sĕ ivi în splendóre din ce în ce mai fermecătóre. Abia acum începuiŭ sĕ observ, că nu mai aparţin finţelor, de pe pămênt.

„Rĕmăşiţele pămêntescĭ nu-mĭ erau îngropate. Le priviam cu compătimire, — dér conscienţa, că m'am scăpat de ele, mĕ electrisa de bucurie. Inspiram cu tótă forţa curentul dătător de viéţă, ca unul, care scapă din o atmosferă infectă. Sorbiam din plăcerea libertăţii. Un sentiment tainic de bucurie îmĭ pĕtrunse tótă fiinţa. Mĕ inveselia presenţa iubiţilor rĕposaţĭ şi-mĭ părea de tot firéscă apariţia lor.

„Dér observarea lor îmĭ făcea impresia unei întâlnirĭ după intervale lungĭ. Lucrul cel mai curios era, că ne înţelegeam fără de a grăi nicĭ un cuvênt. Ideile le schimbam cu privirile, carĭ le propaga curentul, ce strĕbate tot Universul.

„Incă nu eram pe deplin scăpat de fantasăriile pămêntescĭ. Lucrurile, prin carĭ am trecut, nĕcasurile, carĭ le-am suferit, apăreau din când în când înaintea mea, pentru-ca cu atât mai mult sĕ-mĭ preţuesc starea presentă. Suferit'am în viéţa pămêntéscă nu numai trupesce dér şi sufletesce: fiind espus rĕutăţii şi la nenumĕrate surprise dureróse, mai penibile decât însĕşĭ nenorocirile, fiind-că te ţin vecinic în spasmurile grózei. De aceste reminiscenţe nu eram pe deplin scăpat şi nu odată îmĭ puneam întrebarea, că óre nu mĕ aflu aievea în nĕcasurĭ? Incă tot mai audiam unele vocĭ displăcute. Mĕ temeam, că érăşĭ se vor începe turmentările chinuitóre şi tremuram fără voia mea.

„Cercam sĕ mĕ conving de nu cumva visez; mĕ pipăiam, şi când eram sigur, că am scăpat, părea că am lăpĕdat o povară nespusă de pe inima-mĭ. Şi îndată mĕ simţiam ca robul scăpat din robie, séu ca un biet sĕrman, care ajunge pe neaşteptate la ceva comorĭ pămêntescĭ. Intâiŭ nu-i vine a crede ochilor, par'că se înşélă. Cât-va timp se îndoesce despre realitatea faptului, îngrozindu-se tainic de posibila întórcere a miseriei. Ah, de şi-ar pricepe ómenii viéţa viitóre, câtă speranţă nu le-ar isvorî în chaosul sentimentelor durerose? Ce n'ar face ómenii, numai ca sĕ-şĭ pótă asigura acéstă fericire?

„Ar fi convinşĭ şi dênşii cât de trecĕtóre, deşerte, disparente sunt plăcerile pămêntescĭ, din pricina cărora ignoréză cele postmortale, carĭ nu se pot compara cu nimic.“

tat că porcii sunt turbaţî. Ei turbaseră în urma muşcării cânelui de dinainte cu două sĕptĕmânî. S'au luat îndată tóte mĕsurile pentru împedecarea lăţirii turbării. Cei trei copilaşî însĕ sunt perduţî; fiind răniţî aşa de grav, în cât nicî nu mai pot fi duşî la Budapesta în institutul antirabic.

Teatru german. Mâne Mercurî se va representa opereta în 3 acte *„Der arme Ionathan“* de Millöcker.

La restaurantul de la casa de tir se află în tot-déuna specialitatea braşovenéscă „Costiţe de miel“ (Lammsbrüstl). Comandele se pot face şi prin telefon. Beuturî bune şi serviciu prompt.

„România Jună“.

Societatea academică şi social-literară „România jună“ din Viena a scos de sub tipar „Raportul anual“ pe al XXXII an administrativ (1 Nov. 1901 — 31 Oct. 1902) într'o broşurică de 27 paginî, din care estragem următórele:

Societatea publică numele membrilor sĕi *fundatori* în numĕr de 45, din carî însĕ şépte-spre-dece au cruce înaintea numelui în semn. că au decedat.

După aceştia urméză membrii onorarî în numĕr de 123, dintre carî însĕ treideci şi opt de asemenea repausaţî.

In al treilea loc vedem lista membrilor odinióră activî, ér adî trecuţî sub rubrica „membrilor emeritaţî“, între carî găsim nume bine cunoscute pe diferitele terene ale vieţii nóstre publice. Numĕrul acestora este de 100, din care numĕr însĕ este a se scădé numĕrul celor repausaţi 14 la numĕr, anume: Valeriu *Bologa*, Braşov, I. *Bumbacu*, Cernăuţî, Dr. George *Candrea*, Bucurescî, Dr. Alexandru *Codarcea*, Vĕrşeţ, Mihail **Eminescu**, Botoşanî, N. *Făgărăşanu*, România, Dr. *Filipescu-Brăescu*, V. Mihail *Lazar*, inginer Sinaia, Dr. Ioan *Moga* Sibiiu, Dimitrie *Onciul*, Cernăuţi, Dr. Ioan *Pop*, vicar Nasĕud, C. *Pop*. Făgăraş, Emilian *Popovicî*, Galaţî, Onoriu *Tilea*, inginer Smig.

Lista a patra cuprinde numele membrilor ordinarî, carî sunt 32 la numĕr şi anume 14 din Ungaria, Transilvania, Banat şi Maramureş, 17 din Bucovina, 1 din Bulgaria şi *nici unul din România*.

Societatea a ţinut 10 şedinţe ordinare, 2 estraordinare şi 3 literare publice. In cestea din urmă s'au cetit următórele lucrărî: 1) Poesii originale de Nicu *Dracinschi*, 2) Eminescu ca naţionalist de Dr. Iosif *Popovicî*. 3) Marconi şi telegrafia fără sîrmă de G. *Barbul*, 4) Despre poetul St. Iosif, de Dr. Sextil Puşcariu. 5) Dulfu, Isprăvile lui Păcală de Laurenţiu *Luca*. 6) Românii în statistica generală de Dr. *Gherman*. 7) „Eminescu — Luceafĕrul“ de Nic. *Dobrescu*.

In sala de lectură sunt 37 de diare şi reviste şi anume: 14 românescî din Transilvania şi Ungaria, 13 românescî din România, 3 românescî din Bucovina, 1 fóie românéscă din Brünn (Privitoriul), 1 germană din Bucurescî, 1 germană din Cernăuţî, 2 germane din Viena, 2 germane din München.

Biblioteca numĕră 1654 volume şi 405 broşurî.

Starea cassei la 31 Octomvrie 1902 era precum urméză: 1) Fondul neatacabil 32.980·20 cor. 2) Fondul de reservă 500 cor. 3) Fondul disponibil 1263·40 cor. 4) Fundaţiunea iubilară 10.813·29 cor. La olaltă *45.556·89 cor.*

In fruntea raportului vedem trei nume în cadru negru: A. *Ciupercovicî*, metropolit, membru fundator, Dr. Ioan *Raţiu*, advocat, membru onorar, şi Onoriu *Tilea*, inginer, membru emeritat, toţî trei repausaţî în cursul anului.

In partea generală a raportului preşedintele Gavriil *Barbul* relevéză doliul general provocat prin trecerea dintre cei vii a lui Dr. Ioan Raţiu.

După acésta preşedintele raportéză despre prelegerea inaugurală de la universitate ţinută în limba românéscă de d. Dr. Iosif *Popovicî*. pe care o celebréză ca un eveniment îmbucurător, când pentru întâia dată a resunat de pe o catedră de la „Alma Mater Rudolphina“ limba românéscă.

Societatea a dat la 22 Februarie un bal cu frumos succes moral.

Diua de 3/16 Maiŭ a fost serbată cu demnitate şi însufleţire.

Preşedintele îşî esprimă mulţumirile faţă cu „Academia Română“ pentru donaţia în cărţî, apoi redacţiunilor, carî li-au trimis diarele gratuit séu cu preţ redus şi în fine d-lui colonel *Lupu*, care s'a interesat de aprópe de mersul societăţii.

Localităţile societăţii sunt: VIII. Iosefstädterstrasse 26 a.

Comitetul este compus din d-nii: Gavr. Barbul, pres. Alexiu Sbiera v. pr., Iuliu Moldovanu, secretar I, Teod. Iliuţ secr. II, L. Luca, cassier, Modest Scraba controlor, Mih. Dobrovolschi, bibliotecar, Gh. Cosma, econom. Comisia literară: Tr. Bârgăuanu, Nicu Dracinschi, Mih. Iacubovicî, L. Luca, Romulus Pop, ér comisia revisuitóre: N. Dracinschi, Mihaiŭ Iacubovicî şi Iuliu Mălinaş.

V. C. F.!

Convocare.

„Reuniunea română de gimnastică şi de cântărî din Braşov“ îşî va ţiné *Adunarea generală ordinară* Lunî în 3 Martie v. a. c. la 5 óre p. m. în sala festivă a gimnasiului rom. din localitate. Rugăm pe membrii Reuniunei sĕ binevoiéscă a se presenta la acésta Adunare în numĕr cât de mare.

Braşov. 24 Faur v. 1903.

Pentru comitet:

G. Chelariu, president. *Aurel Ciortea*, secretar.

Concert şi teatru în Hunedóra.

Sâmbătă în 28 Februarie a. c. un grup de tinerî din Deva şi împrejurime, învĕţătorî şi meseriaşî, sub conducerea d-lui învĕţător Ioan *Sântâmbreanu* din Deva, a delectat publicul din Hunedóra, predând cu pricepere 5 piese de concert şi o piesă teatrală („Dragoste copilăréscă“.)

Esecutarea tuturor pieselor a fost frenetic aplaudată, dovadă că diletanţii au satisfăcut dorinţei publicului imens, care abia a încăput în spaţiósa sală de la „Hunyadivarhaz“. Una din piesele de concert „Fetele casnice“, la insistinţa publicului, a fost repetată.

Piesa teatrală „Dragoste copilăréscă“ a distrat cât se póte de bine publicul asistent.

Punctul al II-lea din program, piesa teatrală *„Curca“*, comedie într'un act de Teochar Alexi, nu s'a putut representa, fiind *interdisă de căpitanul de poliţie* din localitate, care a fost atât de „amabil“, că a cerut tóte piesele atât cele de concert, cât şi de teatru *ca sĕ le censureze* încă înainte de a-şî începe diletanţii jocul. Representarea piesei din cestiune n'a admis'o pe motivul, că ar conţiné espresii, carî vatĕmă bunul simţ al Maghiarilor şi ar escita în Românî ură contra a tot ce e maghiar (!??) Şi diletanţii au aflat de bine sĕ se conformeze ordinului „amabilului“ căpitan de poliţie.

De altcum tóte rolurile din piesa „Dragoste copilăréscă“ au fost bine jucate. Succesul póte sĕ servéscă diletanţilor ca îndemn pentru un alt succes şi mai bun în viitor.

Resultatul material încă a fost frumos. S'a încassat peste tot 339 cor. 70 fil. s'a cheltuit 187 cor. 70 fil. Resultă un venit curat de *152 cor.* Venitul curat s'a dat jumĕtate (76 cor.) „Reuniunei femeilor române din Hunedóra“, ér cealaltă jumĕtate (76) bisericei gr. or. din Deva.

Reuniunea femeilor din Hunedóra şi pe calea acésta mulţumesce diletanţilor şi în special d-lui conducĕtor Ioan *Sântâmbreanu* pentru suma acésta frumósă donată Reuniunei.

La acéstă petrecere au binevoit a contribui peste taxă următorii domnî: Beck Alois (Arad) 30 cor., Nicolae Dima 7 cor., Hajdu Géza căpitan de poliţie 5 cor, Avram P. Pĕcurariu protopresbiter 4 cor 60 fil., Logel Mátyás 4 cor. 40 fil., Petru Şinca preot (Batiz) şi Nicolae Stoichiţa câte 4 cor., Dr. Kövári Ernö 2 cor. 40 fil., Grézer Vilmos 2 cor. 20 fil., Petru Boldin, Ioan Ceontea, Zielinski András, Häcker Márton şi Imre Vlad câte 2 cor., Junga István, Alexandru Dima a Evuţii, Niţu Dima, Butsi Kálmán şi Daniel Toma câte 1 cor. 40 fil., Constantin Dima 1 cor. 20 fil, Nicolae Macrea, Nicolae Rimbaş, Vasile C. Osvadă, Balint Aron şi Vlad Ianeş câte 60 fil., George Dănilă sen., George Dănilă jun., N. N. şi N. N. câte 40 fil., Lazar Susan 20 fil.

Priméscă marinimoşii contribuitorî mulţumită ferbinte atât din partea diletanţilor, cât şi din partea Reuniunei fem. române din Hunedóra, pentru al cărei fond s'a destinat jumĕtate din profitul curat.

C. Dima,
secretarul reuniunei.

Educaţia morală a fetelor.

Ministeriul instrucţiunei publice din România a adresat directórelor de şcóle particulare de fete o circulară, în care se ocupă de educaţia morală a fetelor.

Circulara constată, că fie din lipsa unui personal de supraveghere îndestulitor, fie din nepăsare vinovată a direcţiunei, elevele trec prin unele şcóle private fără a deprinde nimic din ceea-ce ajută la formarea caracterului moral. Starea acésta de lucrurî reclamă o grabnică îndreptare, şi de aceea ministeriul crede, că direcţiunile acestor şcóle private se vor convinge de imperiósa necesitate a unei acţiunî morale asupra elevelor. Apoi continuând dice:

Mijlocele, prin carî se va puté atinge ţĕlul dorit, rĕmân se înţelege la cumpănirea şi discernĕmêntul direcţiunilor, căcî directórea unui aşedământ de educaţiune nu este şi nu trebue sĕ fie o simplă administratóre şi nu primitóre de ordine ministeriale, ci o persónă, care în materie de educaţiune sĕ aibă nu numai tótă pregătirea necesară, dér şi putinţa unei gândirî personale.

Ar fi de dorit, ca în tóte şcólele particulare sĕ se întroducă uniforme simple, carî sĕ deprindă pe eleve cu simplitatea, modestia şi cu economia, de asemenea ar trebui interdise riguros pieptănăturile pretenţióse şi adese-orî ridicole, inelele şi tóte podóbele zadarnice, reducêndu-se totul la trebuinţele unei vieţî sănĕtóse şi modeste. Educaţiunea fisică nu trebue sĕ formeze mai puţin obiectul preocupărei direcţiunilor şcólelor private. In unele din aceste şcolî gimnastica figuréză în orariŭ numai de formă, căcî chiar décă măestra respectivă ar voi sĕ-şî facă datoria în consecinţă, elevele iau zelul în derîdere, ér direcţiunea stă indiferentă. Trebue însĕ ca predarea gimnasticei sĕ devină efectivă şi că prin tóte mijlócele, direcţiunile şcólelor private sĕ îngrijéscă de desvoltarea fisică a elevelor. Efectele moralisatóre şi resultatele pe carî educaţia fisică le produce din punctul de vedere al formărei personalităţii, sunt astădi în deobşte îndestul de cunoscute, pentru ca sĕ nu mai fie nevoie a-se insista asupra lor.

Intimpinare.

La corespondenţa publicată în n-rile 32 şi 33 ale foiei nóstre despre alegerea comunală din *Bicaz*, am primit din partea d-lui notar comunal Ioan *Urziceanu* o întîmpinare, în care — după-ce se constată, că fisolgăbirăul a candidat şi a proclamat de primar pe d-l Miklos Lukács, magistru postal, ér la postul de subnotar nu a făcut alegere. ci a declarat de definitiv pe fostul subnotar Csato Jozsef — se dice între altele.

„... Altcum sĕ fim imparţialî şi sĕ spunem adevĕrul, că dintre câţî Românî au concurat la postul de primar şi subprimar, unii ca economî şi încurcaţi cu multe daraverî private, depărtaţî de oficiul primăriei câte de 6—10 chilometri, în cas de alegere nu ar fi fost în stare a-şî împlini chemarea după cum se pretinde; la alţii după cum s'a dovedit mai târdiu, concurarea nu le-a fost seriósă şi la cas de alegere nu primeaŭ oficiul, şi o parte dintre dênşii nicî nu ar fi fost aleşî, ér încât privesce persóna şi onestitatea d-lor Miklos Lukács, Csató Iozsef şi Wiwiszki Iozsef, nu este nimic de obiecţionat în contra lor, numai ceilalţî factorî chemaţî de şî-ar împlini datorinţele cinstit conscienţios şi cu înţelepciune nu ar fi nicî un nĕcas că décă s'ar fi respectat legea sunt convins, că la urma urmelor cu fórte puţină escepţiune tot aceştia ar fi fost aleşî.

„Mai pe urmă îmî ţin de datorinţă a declara, că la acéstă afacere d-nii preoţî Pompeiŭ Butnariu, Demetriu Dregan, Simeon Cotta şi Ioan Cotta nimic nu au putut contribui, căcî lucrurile au fost cu mult mai înainte, fără concursul lor, statorite aşa după cum s'a întîmplat, prin urmare nicî aceştî domnî preoţî şi nicî Nagy Gyula, care este om cum se cade, a căruia consórtă este de origine română şi în mai multe rêndurî a făcut la biserica românéscă din loc darurî de cărţî, vesminte etc. în acéstă causă nu merită sĕ fie suspiţionaţî. căcî asemenea fapte neprecugetate numai strică şi nu pot folosi“.

*

In acelaşî timp primirăm şi de la d-l *Miklos* Lukacs o scurtă scrisóre, în care declară de neîntemeiate aserţiunile autorului corespondenţei din nr. 32 şi 33 şi invită pe autor „a eşi de sub vĕlul anonimităţii, pentru a puté rĕspunde conform adevĕrului la tóte punctele corespondenţei sale, din punct de vedere al interesului public“. La cas contrar îl va declara de om care spune neadevĕrurî.

ULTIME SCIRI.

Sofia, 10 Martie. Poliţia vrênd sĕ ia archiva şi cassa din clădirea comitetului macedonean, a aflat, că documentele cele mai însemnate lipsesc şi că au dispărut şi cei 10,000 francî, banî gata. Se crede, că însuşî comitetul a comis furtul.

Constantinopol, 10 Martie. Până acum s'a dat amnestie la 600 indivizi din cele trei vilaete europene şi carî erau judecaţî pentru delicte politice. Intre cei amnestiaţî sunt mulţî Bulgarî.

Literatură.

— A apărut tomul I. din *„Novele“* de Vasilie Ranta *Buticescu*. Broşura are 286 paginî şi conţine istoriórе frumóse scrise într'un limbagiu plăcut. Preţul ei e 1 cor. 60 banî plus 20 banî porto. Se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

Sosiţi în Braşov.

Pe diua de 9 Martie n.

Pomul verde: Moise Brumboiu paroch, Tohanul-vechiu; Borbély, Satulung, Kranportz, Cincul-mare.

Europa: Békés, Révész, Rechnitzer, Pesta; Harttein, Reichenberg; Keck, Mannheim: Husserl, Kärger, Bernlochwer, Viena.

Orient: Barcza, Pesta; Rothmann, A.-Iulia; Nachbar, Bucurescî; Ladislau Sinaia.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Cursul pieţei Braşov.

Din 8 Martie n. 1903.

Bancnot rom.	Cump.	18.94	Vênd.	18.98
Argint român.	„	18.70	„	18.80
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.08
Galbenĭ	„	11.20	„	11.30
Mărcĭ germane	„	117.—	„	111.08
Lire turcescĭ	„	21.40	„	—.—
Scris fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—
Ruble Rusescĭ	„	—.—	„	—.—

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Martie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	121 10
Renta de corónе ung. 4%	99 55
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	93 05
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare 3½%	94 —
Bonurĭ rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	201 —
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	159.25
Renta de hârtie austr.	100.55
Renta de argint austr.	100.55
Renta de aur austr.	121.10
Rente austr. 4% de corónе	101.10
Losurĭ din 1860.	154 25
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.79
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	739.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	684 75
Napoleondorĭ	19.09
Mărcĭ imperiale germane	117.10
London vista	240.15
Paris vista	95.55
Note italiene	95.50

Nr. **3670** - 1903.

PUBLICAŢIUNE

Conform planului de economie definitiv **se vinde** — prin licitaţiune cu oferte în scris — tot lemnul de pin menit, **spre folosinţă, pe timp de 10 anĭ de ḑile**, adecă: 24599 m^3 de molidv şi 13488 m^3 de brad, la olaltă 38087 m^3.

Acest etat séu trup de lemn se află în clasa de manipulare **„B“** a revirului orăşĕnesc numit Brassó, în partea de pădure cunoscută sub numele de „Fâutâniţa cu bradu.“

Preţul de strigare sub carele lemnele nu se vor vinde, e 2 cor. 80 fil. pro m^3, terminul ultim pentru tăerea quantului de lemn sus numit e finea anului 1907, iară al transportului, sau scóterei din loc e finea anului 1908.

Ofertele în scris, provĕḑute cu 2% vadiu dela preţul de cumpĕrare oferit sĕ pot aşterne séu trimite cu poşta **pànă la 27 Martie** a c. 12 óre din ḑi la oficiul forestier al oraşului liber reg. Brassó (sub Bucium nr. 9).

Acele oferte, carĭ trimise prin poştă s'ar întârḑia şi aşa n'ar ajunge la terminul sus indicat, nu se vor lua în considerare.

Ofertele trebue se conţină declaraţiunea, că oferentul cunósce condiţiunile şi se supune acelora.

Resultatul pertractăriĭ ofertelor se va comunica oferentului în scris.

Condiţiunile de ofert şi de contract se pot lua în vedere la oficiul forestier al oraşului Brassó, pe timpul órelor de oficiu.

Brassó, 4 Martie 1903

1—1,(879) *Magistratul orăşĕnesc.*